

УДК 316.324.8:004

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА ВИБІР ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.

Задорожна В.

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Тіхонова Л.А.
Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. філософії
м. Харків, Україна
e-mailviktoriiia.zadorozhna@nure.ua

The article is devoted to the unique possibilities of free choice of life path in the information society. It is proved that the modern younger generation differs from its predecessor's in deep involvement in digital technologies. Young people very actively use the computer, various gadgets, the Internet, and spend a lot of time on social networks. They grow up slowly and postpone until a later age the actions that are usually associated with adult status. Contributing to such trends is the complex reality of a globalized digital society. In general, the life trajectories of young people in the modern information society are characterized by variability, dynamism and paradoxical.

Інформаційне суспільство ХХІ сторіччя надає людині унікальні можливості щодо вільного вибору життєвого шляху. Сучасне молоде покоління відрізняється від попередників глибоким залученням до цифрових технологій. Молоді люди дуже активно користуються комп'ютером, різними гаджетами, Інтернетом, багато часу проводять у соціальних мережах. Іноді це покоління називають міленіалами (від лат. millennium – тисячоліття), бо період їх дорослішання прийшовся на рубіж ХХ – ХХІ ст.. Дослідники вважають, що міленіали мають певні особливості життєвих позицій. Наприклад, вони дорослішають повільно і відкладають до пізнішого віку вчинки, які зазвичай асоціюються із дорослим статусом. До таких можна віднести працевлаштування, одруження, народження дітей тощо. Вважається, що все це формує у молоді ігрове ставлення до життя, тобто як у комп'ютерній грі – усе можна почати знову. Сприяє формуванню таких тенденцій складна реальність глобалізованого цифрового суспільства.

На думку сучасних соціологів, на успішне проходження життєвого шляху впливає особистісний капітал. Так називають комплекс індивідуально-особистісних та соціальних ресурсів, що впливають на життя людини. Головним з таких ресурсів є молодий вік. Він істотно підвищує шанси молодих людей на успіх у житті, бо молодь відкрита новому досвіду і може добре адаптуватися до будь-яких умов суспільства.

Велике значення для адаптації і успішного життєвого шляху має також стартовий соціальний капітал. Мається на увазі виховання у сім'ї, рівень освіти, матеріальне становище і навіть наявність певної мережі особистісних зв'язків. А також відсутність страху змін та висока

самооцінка. Для сучасної молоді дуже важливим ресурсом є освіта. Освітні траєкторії сучасної молоді можуть бути безперервними або рекурсивними. Тобто молоді люди можуть поєднувати освіту із роботою, або переривати її і знов повертатися до навчання. Більшість молодих людей розуміє, що високий рівень культурного капіталу на початку життєвого шляху закономірно допомагає отримати певні переваги у побудові кар'єри. Останнім часом молодь часто обирає так званий калейдоскопний тип професійної кар'єри, при якому враховуються індивідуальні особливості людини та є можливість адаптувати професійний маршрут індивіда до певних життєвих змін. Уміння враховувати індивідуальні та соціальні особливості у розвитку кар'єри – одне із найскладніших завдань, що постають перед сучасною молоддю.

Однією з характерних рис індустріального суспільства був розпад традиційної родини та відділення дорослих дітей. Епоха постмодерну привнесла у трансформацію родини нові елементи. У сучасному суспільстві зростає кількість незареєстрованих шлюбів, збільшується середній вік одруження та народження першої дитини, змінюється сама форма родини. Традиційна модель родини переформатовується і молодь дуже часто відмовляється від нуклеарної родини на користь невизначеної. У такій моделі родини взаємини між домочадцями не збігаються із їх реальними родинними статусами. Мають місце нестандартні стратегії заміщення, втрати або набуття родинних зв'язків. Молоді інформаційного суспільства доведеться жити у суспільстві ризику. Одним з таких ризиків є проблема залучення молоді до екстремістської діяльності. У країнах Африки та Латинської Америки, де багато незайнятої молоді, існує тенденція залучення молодих людей та навіть дітей до банд формувань та військових дій. Ще один фактор ризику – це ускладнення вимог сучасного суспільства до нових поколінь. Відповідною реакцією на таке ускладнення стає феномен самоізоляції молодих людей. У східноазіатських країнах таке явище навіть отримало певну назву – «хікікоморі», що означає «перебувати на самоті».

Отже, можна констатувати, що життєві траєкторії молоді у сучасному інформаційному та глобалізованому суспільстві є варіативними, динамічними та навіть парадоксальними. Сучасна мінлива реальність навчила молодь не бути раз і назавжди прив'язаним до певних способів життя. Поступово з'являється особливий тип особистості, яка хоче будувати життя за принципом комп'ютерної гри, де є можливість змінити невдалий сценарій, або обрати новий, кращий маршрут.